

Halászlapi Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

VIII. évfolyam

2007/
Szeptember

Az idén 50 éves Haltermelők Országos Szövetsége
és Terméktanácsa információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György

Hatékonyság vagy operativitás?

A legutóbbi, februári választáskor Kiss György Károly, a Balatoni Halászlapi Zrt. vezérigazgatója a feldolgozói szektor bizalmából nyerte el a szövetség társelnöki címét. Az elmúlt hónapok eseménydúsak teltek, s nem csupán a szövetség életében nem volt nyári szünet, de a Balatoni Halászlapi Zrt. körül sem volt csendes ezen időszakban a társadalmi-gazdasági környezet. A beszélgetés úgy indult, hogy csak a szövetség életéről, aktuális problémáiról ejtünk szót, de a végén csak szóba került a Balatoni Halászlapi Zrt. sorsa is.

• Társelnök úr, Ön szerint jót tett-e a szövetségnek a szervezeti megújulás?

– Bízom benne, hogy hasznára vált, még akkor is, ha – legalább is szerintem – megspórolhattuk volna azt a csaknem egyéves pauzát, ami megelőzte a választásokat. Azt gondolom, hogy minden ilyen hangos szervezeti megújuláshoz kapcsolódik személyi megújulás is. Ez a folyamat felszínre hoz új embereket, és felszínre hozza azokat a problémákat is, amelyek az évek során felgyülemlettek, de a megoldásokra valamilyen okból nem került sor. Ugyanakkor az érdekhierarchiák is újra rendeződnek, amelyek a szervezet életét meghatározták, motiválták. Én azok közé tartozom, akik úgy gondolják, hogy a változást lehetett volna precízebben, gyorsabban és csendesebben előkészíteni, végrehajtani, de hát az élet olyan, s egy demokratikus szervezet úgy működik, hogy a tagok döntenek. A tagok pedig, arról döntött, hogy legyen változás. Megszületett az új gyermek, s ez a gyermek – szerintem – életerős, sírni is tud. Ezt bizonyítják az első bemutatkozások a társmínisztériumoknál, társadalmi szervezeteknél. Talán abban is bízhatunk, mint minden szülő, hogy a gyermek szebb és jobb lesz, mint az apa volt.

• Az átalakulás elsődleges célja az volt, hogy egy hatékonyabb érdekképviseletet kell megvalósítani, s ehhez volt szükség a szervezeti változtatásokra. Mutatkozik-e már a hatékonyság javulás az ügyvezetés munkájában?

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

– A politikus válaszom az, hogy igen, bár a valódi válaszom az, hogy még nem mutatkozik a javulás. Azért abban nemigen hiszek, hogy ha egy szervezetet megváltoztattunk, akkor az máris hatékonyan működik. Egyébként is nehéz egy érdekképviseleti szervezet esetében megfogalmazni, hogy mi is az a hatékonyság? Azt persze, már mondhatom, hogy operatívabbá vált a szövetség társadalmi irányítása, mert nyilvánvaló, hogy egy húszfős, a meghívottakkal együtt 30 fős testület, vagyis a tagság egyharmada nem képes a rugalmas döntéshozatalra, s a határozatok gyors végrehajtására. Amiben előbbre kell lépünk az, hogy a napi teendők ellátására az ügyvezetés nem képes, mert hiszen ki-ki a saját cégét vezeti, irányítja, menedzseli. Szükség van

Tartalom:

Ülésezett az ügyvezetés _____	3
Halár-emelkedés várható _____	3
A vendégszerető dunaföldváriak _____	4
Akaszton az ország legjobb halfőzői _____	5
Az „önjáró” Sobri Kupa _____	6
Halfőző verseny és konferencia _____	8

tehát egy ütőképes, nem nagy létszámú, de jól felkészült, jól szervezett apparátusra, aki az ügyvezetésnek egyrészt a döntéseit előkészíti, másrészt a testületek határozatainak a végrehajtását szervezi. Az elkövetkezendő időszakban ezt a kérdést kell megoldanunk. Hogy ez bekövetkezzék, mindnyájunknak szembe kell néznünk azzal a kérdéssel is, hogy ehhez stabil, megbízható anyagi háttérre van szükség. Tetszik, nem tetszik, ha egy hatékony érdekképviseletet kíván a tagság, akkor ennek a finanszírozását saját magának kell biztosítania. Talán még nem mindenki tudatosult ez a gondolat, de tény, hogy biztosítani kell a forrásokat a szervezet és az apparátus működtetéséhez annak érdekében, hogy több eredményt érjünk el a magunk számára.

• Hatékonyság vagy operativitás? Ez itt a kérdés...

– Szerintem nincs ebben ellentmondás. Amit Ön hatékonyság alatt ért, azt én operativitásként fogalmaztam meg. Szeretnék visszatérni még az átalakulás, javulás gondolatához. Azok közé tartoztam, akik a gyors megoldást sürgették, aminek egyetlen oka volt, ami az új vezetésnek komoly feladatot és munkát jelent: ez pedig az, hogy ebben az időszakban zajlott a 2009-2013-as uniós mezőgazdasági és halászati operatív programhoz kapcsolódó pénzügyi források tárgyalása. Nyilvánvaló, hogy a tagság a mi hatékonyságunkat abban méri, hogy mennyire lesznek előremutatóak a 2004-2007-ben működő programokhoz ké-

(Folytatás a 2. oldalon)

Hatékonyság vagy operativitás?

(Folytatás az 1. oldalról)

pest. Rossz hendikeppel való indulás ennek a vezetésnek, ha ebben a folyamatban nem tudunk részt venni, jelen lenni, hangunkat hallatni, véleményünket elmondani. Ugyanakkor az itt született döntések meghatározzák az elkövetkezendő 4-5 év támogatási kereteit. A másik kérdés, amiben nincs idő meditatálni az, hogy a most kialakult rossz gazdálkodási feltételeken valamilyen javítsunk. Tavasszal még azt gondoltuk, hogy optimális környezet lesz a halgazdálkodás számára, jól indultak a telepítések, sikerült elegendő vízmennyiséget fogni. Aztán jött a hosszú száraz, forró időszak, aminek legalább két olyan hatása van, amit most kell értékelnünk, és meg kell határozunk, hogy mit tudunk tenni. Az egyik a takarmányhiány, ami párosult egy rendkívül drasztikus áremelkedéssel. A másik a vízhiány. Egyes tavaknál, ahol csak a természetre lehet hagyatkozni a víz utánpótlás beszerzésére, ott bizony 40-60-80 centiméterrel csökkent a vízszint. Ez a két tényező azt vonja maga után, hogy egyszerű megdrágul a hal előállítás önköltsége, másik oldalról viszont akár kényszer halászatra is sor kerülhet, hiszen egyes tógazdaságoknál tömeges méretű halpusztulás is bekövetkezhet. Nagyon nehéz termelési pozíció alakul ki, s a helyzet kezeléséhez bizony a szövetségnek is megfelelő válaszokat és partnereket kell találnia. Az is feladat, hogy a tagság a meg növekedett költségeit, s az aszálykárak legalább egy részét a piaci partnereknél érvényesítse.

• **Amiről Ön beszél, az inkább tógazdasági problémakör, de nyilvánvalóan kimutathatóak témabeli átfedések. Ha a tógazdaság nem termeli meg azt a halmennyiséget, amit a feldolgozóknak hasznosítanak, akkor a teljes vertikum megy tönkre. Nehéz különválasztani a területeket...**

– Azzal együtt, hogy az ügyvezetést társelnöki rendszerben választották meg, azt gondolom, hogy mindenki az ágazat egészét is képviseli. Az más kérdés, hogy a belső munkamegosztásban ki-ki a maga területéért felel, de kardinális hiba lenne, ha parciális részekre osztanánk az amúgy sem túl nagy ágazatot. A feldolgozás abból a szempontból is kötődik ezekhez a kérdésekhez, hogy a haltermékek élelmiszerpiacra jutása az uniós csatlakozást követően egyre inkább a feldolgozott termékek irányába mozdult el. Csökkent az élőhal eladása, és hasonlóan a baromfihoz, elsődlegesen a konyhakész, vagy félkész termékeket keresi a piac. Ez az egyik tendencia, amire a feldolgozó iparnak fel kell készülnie, ugyanis a feldolgozók többsége csak elsődleges feldolgozásra alkalmas. A másik nagy kihívása ennek a területnek, hogy a fogyasztók egy része igényesebben elkészített termékekre

vágyik. Ha elmegyünk egy dán, egy holland halfeldolgozóba, ott bizony már egy nagyüzemi konyhát is láthat az ember, ahol nyársra húzva, göngyölve, darabokra bontva és újból összerakva kínálják a haltermékeket. Szerencsénkre a hazai élelmiszerláncokban a tengeri halakat még nem ezekben a formákban kínálják. De fel kell készülnünk erre a konkurenciára is. A harmadik nagy terület, ami méltatlanul szorult háttérbe, ez a közétkeztetés. Itt is személtet kell váltani, s a technológiát is ebbe az irányba kell fejleszteni. Látszik, hogy a százkamenter termékek piac mennyire erősödik, lásd afrikai harcsa. S hiányzik a promóció, a marketing munka is ezen a területen, hiszen az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás egyik fontos eleme a hal. A közétkeztetés számára tehát nem nyersanyagot kell gyártani, hanem olyan félkész és kész termékeket, amelyek gyorsan, hatékonyan, nagy változatosságban adhatóak, kínálhatóak a fogyasztónak. Végezetül hadd említsek meg még egy dolgot, amely nem biztos, hogy mindenki számára népszerű lesz. A nemzetközi trend a koncentráció irányába mutat. A magyar folyamatok – tudjuk jól – az elmúlt évtizedekben ellentétes irányban mozogtak. Az uniós csatlakozás után elérkezett az a pillanat, amikor szembesülnünk kell azzal, hogy egyes ágazatokban – legyen az tógazdasági termelés vagy halfeldolgozás és kereskedelem – el kell érni azokat a minimális üzemméreteket, vagy azokat a közös szerveződéseket, amellyel a piacon meghatározó és befolyással rendelkező szervezetként tud a hazai halelőállítás is megjelenni. Ha nem így teszünk, akkor folyamatos árvesztéséget, ez által jövedelemvesztéséget fogunk elkönyvelni, ami előbb-utóbb a szereplők gazdasági ellehetetlenüléséhez fog vezetni. Nagy kérdés, hogy ezzel a problémával is szembe tudunk-e nézni, fel tudjuk-e dolgozni, tagjainknak be tudunk-e mutatni megfelelő választási lehetőségeket, és tudunk-e a tagság által is felvállalható szerepeket kínálni? Ez is nagy felelőssége a megválasztott ügyvezetőségnek.

• **Messzire viszi az ember gondolkodását, mert amit most itt a tenivalókból felvázolt, az egy új stratégia körvonalai. Magyarán túl kell lépniük azon, hogy halat termelünk, netán szállátlanítunk. Komplexebb, nagyobb ívű feldolgozó tevékenységet kell előrevetíteni ahhoz, hogy a magyar hal valóban magyar hal maradjon, s ennek a fogyasztása nőjön idehaza. A promóció és a marketing az még egy plusz nagy feladat.**

– Így igaz, de fel kell ismernünk azt, hogy a hagyományos termékeink megújítása nélkül a versenyképességünk nem biztosítható, s a jelenlegi termelési színvonal nem fenntartható. Ennek egyszerű az oka:

olyan piacra léptünk be, ami a hal előállításban és fogyasztásban sokkal nagyobb hagyományokkal rendelkezik, mint mi. Sokkal koncentráltabb szereplők vannak jelen a piacon, s nagyon jó érdekkijáró szervezetekkel rendelkeznek. Egy példát hadd említsek: ők tudják, hol kell Brüsszelben beköpogni. Régen azt mondták egy vidéki fiúnak, aki Budapestre jött, hogy néhány év kell ahhoz, hogy megtanuld, hogyan kell az V. kerületben járni, melyik fal mellett kell elosonnod. A jövedelmünk, a megélhetésünk nem csak a termékeinktől függenek, hanem attól, hogy azt hogyan tudjuk helyzetbe hozni a brüsszeli bürokráciánál. S nem csak a támogatásokra gondolok, hanem a jogalkotásra is, amely segíthet a piacra jutásban, a piacok építésében, védelmében. Sok mindent tanulunk kell az elkövetkezendő időszakban, s a tanulás egy időben helyes válaszokat kell adni azokra a kihívásokra, amelyek megjelennek. Magyarul alkalmazkodási kényszerünk van, s az elkövetkezendő 4-5 évben kiderül, hogyan teljesítünk. Remélem, hogy a jelenleginél egy erősebb halászat jelenik meg a magyar agráriumban is, az időszak végére.

• **A magyar halászság – szerintem – mindig is rugalmasan válaszolt a kihívásokra, lásd horgászturizmus, környezetgazdálkodás. Ma már bizonyos szempontból marginális kérdés a haltermelés, akár csak az On cégénél, a Balatoni Halászati Zrt.-nél.**

– Ez igaz, de a haltermelésnek a halról kell szólnia. Persze, nem csak arról, mert ahogy Ön is állította a kérdésében, alkalmazkodnunk kell az új kihívásokhoz. Mi három éve döntöttünk arról, hogy a piaci jellegű halászati tevékenységet a Balatonon befejezzük. A Balaton nemzeti kincs, a turisztikai ágazat meghatározó eleme, nem működhet az itt lévő biomassza hatékony megújítása nélkül. Ennek a legfontosabb pontja az a halászati tevékenység, amely a biomassza alakulását szabályozza. S ez teljesen más szemléletet kíván, még akkor is, ha döntően ugyanazok az emberek, ugyanaz a technológia szükségesek hozzá.

• **Végezetül hadd kérdezzem meg: eladó-e a BH Zrt.?**

– Erre nem nekem kell válaszolnom, hanem a tulajdonosnak, amely a magyar állam. Azt tudom mondani, hogy erre a társaságra, az itt felhalmozódott szakmai tudásra, nem beszélve a több mint száz éves hagyományokra a Balaton élővilágának a fenntartásához szükség van. Lehet persze, más céget erre létesíteni, bérbe adva működtetni, de az nem lesz hatékonyabb a mostaninál. Bízom benne, hogy 107 évvel a cég alapítása után a társaság megéli a 110. és még további életét, alkalmazkodva ahhoz az elváráshoz, amit a társadalmi környezet megfogalmaz a számára.

– Hajtun György –

Ülésezett az ügyvezetőség

A Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa augusztus első csütörtökjén összeült és több fontos kérdésben született döntés a további teendőket illetően. Dr. Orosz Sándor ügyvezető elnök az agrár-környezetgazdálkodás extenzív halas tavi célprogram 2009. évi folytatásának ügyével kapcsolatban elmondta, hogy a brüsszeli tárgyalások ugyan nem hoztak sikert, de nem is zárultak le. Így még semmi konkrétum nem mondható arról, hogy az akg programot 2009-től melyik forrásból finanszírozza a magyar kormány.

Közismert, hogy az eddig az EMVA-ból (Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) fizetett program éppen annyiba kerül, mint amennyit az Európai Halászati Alap tartalmaz. Csakhogy az EHA forrásait kimerítik a halászat fejlesztési programjai. E nélkül a forrás nélkül a magyar halászat igen nehéz helyzetbe kerül, mert a fejlesztések híján elveszti az egyébként is gyenge lábakon álló versenyképességét. Brüsszel viszont nem kívánja tovább az EMVA-ból finanszírozni a magyar akg programot, ezért 2008-ban döntenek a hogyan tovább kérdéséről. A szövetség álláspontja az, hogy a magyar halászoknak mindkét támogatást meg kell kapniuk.

Ugyancsak napirenden volt az akg helyszíni ellenőrzések kérdése. Ma már elmondható, hogy a Lévai Ferenc társelnök által kezdeményezett tárgyalás a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal illetékeseivel sikerrel zárult. Az FVM részéről állásfoglalást kérő levél született az MVH vezetői számára, amely levélben (lásd az alábbiakban) egyértelműsítették a halas tó fogalmát, a víztest mérések technológiáját, s a nádatartási kötelezettségeket.

A takarmánypiacon kialakult helyzet a halászatot is igen érzékenyen érinti. Lévai Ferenc társelnök javaslatokat dolgozott ki a takarmányhelyzet hosszú távú kezelésére. Az ügyvezetőség – elfogadva Lévai Ferenc javaslatát – azt a döntést hozta, hogy a szövetség csatlakozik a nagy állattartó érdekképviseleti szervezetekhez, amelyek tárgyalnak az FVM-mel arról, hogyan lehetne enyhíteni a gazdák takarmány-ellátási gondjain. Ebbe a sorba jól illeszkedik a társelnök javaslata, amely azt szorgalmazza, hogy az FVM hozzon létre egy Magyar Takarmány Alapot. Az alapba az állam mellett azok a termelők, gazdálkodók is beléphetnek, akik hajlandóak pénzt betenni az alap működésébe. Ennek fejében az Alapba belépett gazdák a takarmány-szükségletük felét egy öt éves átlagáron számolt áron megvehetnék meg, ezzel biztosítva a minimális működési, gazdálkodási lehetőséget. Az Alap működésének részletes kidolgozása természetesen a szakemberek dolga lenne.

Az ügyvezetőség jóváhagyta, hogy *Malik*

Ferencet, a nagybaracsikai Szabadság Htsz egykori elnökét a „Magyar Halászatért” emlékéremmel kitüntesse a szövetség a megalakulás 50. évfordulója alkalmából.

Az ügyvezetőségi ülés második felében – eleget téve az ügyvezető elnök meghívásának – megjelent *Kóthay László*, a KvVM vízügyi államtitkára *Szabó Korina* főosztályvezető-helyettes társaságában. A látogatás oka az volt, hogy a magyar halászok az aszály beköszöntével a minisztériumhoz

fordult segítségért, mondván, hogy a nagy melegben, jelentősen megnőtt vízpárolgási veszteség vízdíját ne a halász fizesse. A válasz, azzal az indokkal, hogy a vízszolgáltatás ma már piaci kategória, elutasító volt. A szakállamtitkár azonban híve a párbeszédnek, a problémák feltárásának, megbeszélésének, ezért örömmel tett eleget a meghívásnak. Az egy órás megbeszélés végeredménye: a KvVM és a Haltermosz létrehoz egy közös munkacsoportot, szakértő bizottságot, amelynek az a feladata, hogy a vízüggyel kapcsolatos valamennyi konfliktusforrást feltárjon, s tegyen mellé megoldási javaslatot is. Ami a KvVM hatáskörébe tartozik, azokat a problémákat – a szakállamtitkár ígérete szerint – megoldják. A szakértő bizottság tagjait augusztus folyamán jelölik ki mindkét oldalról, így szeptemberben megkezdődhet az érdemi munka is.

H. Gy.

Halár-emelkedés várható

A Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa kibővített ügyvezetőségi ülésen tárgyalta meg az ágazatban kialakult gazdálkodási helyzetet. A magyar halászatot sem kerülték el azok a negatív hatások, amelyek más – nagyobb – állattenyésztő ágazatot is érintettek.

A nyári lehalászások eredményeinek összesítésekor kiderült, hogy a szövetség tagjainak – 100 halas tógazda mintegy 23 ezer hektár tófelülettel – szinte mindegyikét sújtotta az aszály és a vízhiány. A rendkívül meleg időjárás következtében a halas tavak vízszintje napon-több centiméterrel is apadt a párolgás következtében, ugyanakkor sem természetes, sem pedig, fizetett víz-utánpótlást nem sikerült a tavakba pótolni. Az alacsonyabb vízszint, s a vízhiány viszont némely helyen a halak pusztulásához vezetett. Különösen azoknál a tavaknál alakult ki nehéz helyzet, ahol a haltárolás nem megoldott. E tavaknál kényszer lehalászt kellett végrehajtani, s a lehalászott „termést” a piacon kellett értékesíteni. Az értekezleten az is megfogalmazódott, hogy – a már a hatásait is éreztető klímaváltozásnak köszönhetően – új vízellátási stratégiát kell az ágazatnak kidolgoznia. Ennek érdekében az ügyvezetőség már tárgyalásokat kezdeményezett a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumnál. Szeptember első felében – *Kóthay László* vízügyi szakál-

lamtitkár ígéretének megfelelően – egy, a szövetség és a minisztérium szakértőiből álló bizottság áttekinti a halászatot érintő összes vízügyi hatósági és szolgáltatási kérdéseit.

Az országosan kialakult takarmányhelyzet a magyar halászatot is érzékenyen érinti. Az ágazat szereplői elsősorban a szabad piacon tudják a takarmány-szükségleteiket beszerezni. A takarmány árak közismerten több, mint 100 százalékkal haladják meg a tavalyi árszintet, így a magyar halászatban a hal előállítás költsége szintje legalább 15-20 százalékkal növekedett. A szövetség tagjai úgy látják, hogy az államnak szerepet kell vállalnia a takarmánypiacon kialakult nehéz helyzet megoldásában, mert az egész magyar állattenyésztés – benne a halászaté is – jövője forog kockán. S az is megfogalmazódott, hogy a magyar halászat – már ami a támogatottságot illeti – más abrakfogvasztó ágazathoz hasonló bánásmódot igényel az agrártárcától.

Az ügyvezetőség úgy látja, hogy a gazdasági körülmények begyűrűző hatására – vízhiány, magas takarmány árak – szeptemberre elkerülhetetlen a hal árának 15-20 százalékos emelése, miként az is, hogy a karácsonyi hal ára ugyanilyen mértékben tovább növekedjék. Az ár-emelkedés szintje az önköltség növekedését kompenzálja, tehát plusz jövedelmet nem jelent a halas cégek számára.

A vendégszerető dunaföldváriak

Dunaföldvár Budapesttől 90 km-re délre, a Duna jobb partján, szinte az ország közepén fekszik. A 6-os, a 61-es és 52-es számú főutak találkozása, a Dunán átvelő híd az ország egyik fontos csomópontjává avatta a kisvárost. A Dunaiújváros, Paks, Kecskemét vonzáskörzetében fekvő település lakói ma is főként a mezőgazdaságból, illetve a kereskedelemről élnek, amelyhez egyre inkább társul az idegenforgalom és a falusi turizmus is. A város vezetése a helyi lakók segítségével évről évre különféle eseményeket szerveznek annak érdekében, hogy a város lakóit valódi jó közösséggé kovácsolják, s a vendégek jól érezzék magukat. Augusztus 20-án tíz évvel ezelőtt indítottak el egy hagyományt, mégpedig a Duna-parti halfőző versenyt.

Kiss Lajos, a halfőző verseny szervezője, kitárlója büszkén mondja, hogy az idei verseny jubileumi, bár voltak nehézségek a szervezéssel. Az ünnep attól ünnep Dunaföldváron, ha az államalapítási megemlékezéseken túl halfőző versenyt is rendeznek. A szervezés során persze, kiderülnek a más szándékok. Kiss Lajos nem örült annak, hogy például töltött káposztával is nevezni akartak a halfőző versenyen, de a végén csak megbékélt azzal, hogy a bográcsokban a hallén kívül más étel is készült. Igaz, ezek már versenyen kívül szerepeltek a főző palettán. Tegyük hozzá, hogy minden bogrács kiürült a nap végére, mert – ahogy a résztvevők is megerősítették – a családi program bővült eseményen 50-60 fős asztaltársaságok is összegyűltek. Hiába, a dunaföldváriak vendégszerető és tisztelő emberek.

Kiss Lajos civilben halkereskedő. Kezdekben a Mezőfalvi Állami Gazdaság tőz gazdaságától veszi a halat. Ezeket a tavakon ma már Lévai Ferenc, az Aranypony Rt. vezérigazgatója gazdálkodik, de Kiss Lajos ma is itt vásárolja a boltjában értékesítendő halat. Nem véletlen tehát az sem, hogy az Aranypony Rt., tehát Lévai Ferenc ingyen biztosítja a halat a halfőzők számára. Hasonló szponzor-ként jelenik meg Lévai Péter is, aki testvére a vezérigazgatónak. „Mi szeretjük a rétimajori hal ízét, s azt a környezetet is, ahol a tavak fekszenek, mert ott igen gazdag a fauna és az állatvilág” – teszi hozzá a halkereskedő. Az a tapasztalata, hogy a magyar halászok a jó minőségű hal előállítására töreksenek, amit az a tábla is jelez, amelyre azt írták: Kiváló minőségű magyar hal, az Ön egészségére.

A Duna menti városban korábban sokkal több hal fogyott, mint napjainkban. A paksi halászok hetente kétszer hozták a piacra a friss halat, ma ez már nincs így. Dunaföldvártól délre már több hal fogy, nem is beszélve Bajáról, Mohácsról, Nagybaracskáról. „Ha csak a felét el tudnám adni, mint amennyit Baján elad egy kereskedő, az már jó lenne” – mondta Kiss Lajos. De így sem panasz-kodik, mert kialakult már egy állandó vevőkör. Ami a halfőző versenyt illeti, az idén 48-an neveztek. A versenyzők szívesen jár-

nak vissza a rendezvényre, kialakultak a baráti kapcsolatok.

Lévai Ferenc nem csupán az egyik legnagyobb támogatója az eseménynek, hanem a zsűri elnöke is. Arra a kérdésünkre, hogy miért támogatja a halfőző versenyt, a vezérigazgató egyszerű választ ad: „Azért, hogy

gyarok többségét megtanítsuk halat főzni, mégpedig nem középiskolás fokon, mondta a zsűri elnöke. Ehhez persze, biztosítani kell a jó minőségű magyar halat is, ám a tőz gazdaságokra az idén nem jó idők járnak. A halnak melege van akár jól is érezheti magát a vízben, de a haltermelőknek már kevésbé jó a közérzetük. „Nagyon finom, sportos bio-halaink lesznek az idén, mert sok takarmány nem jut a vízbe” – mondta a vezérigazgató. Az igazán nagy baj a következő évben lesz, mert a következő aratásig már nincs sok lehetőség a takarmány beszerzéséhez, amely igen drága a piacon, s a gazdálkodóknak nem igen futja a büdzséből.

Lévai Ferenc úgy látja, hogy a szövetség marketing programját meg kell újítani. Igen hasznos és jó volt az elgondolás, amellyel a halászok közösségi marketing programja elindult, de ma már szinte mindenütt az országban önjáróvá váltak ezek a rendez-

Lévai Ferenc, a zsűri elnöke és Nagy Gáborné polgármester

minél több halat egyenek és vegyenek az emberek.” Kiss Lajoshoz szinte baráti kapcsolat fűzi, s azt tartja normálisnak, ha minden halas gazda kialakítja azt a kört, ahol a hal népszerű étel, s ezt tovább népszerűsítik. Az elmúlt tíz évben jelentősen nőtt a kiskereskedelmi forgalom, amelyhez az ilyen ünnepek jelentősen hozzájárultak. Ezért is öröm a vezérigazgató számára, hogy augusztus 20-án is országsgerte több városban, faluban főznek – szinte mindenütt verseny keretében – halat. Ilyenkor 4-5-15 mázsa hal is elfogy egy-egy helységben. Dunaföldváron olasz vendégeket is fogadtak, akik – mondhatni – elégedetten távoztak a rendezvény helyszínéről, mert annyira ízlett nekik a ponyt hallé, hogy egy bográcsnyival elfogyasztottak. Ők pedig, elviszik a jó hírlüknet...

A zsűrinek évről évre nehezebb a dolga, mert egyre több jó halételt kell kóstolniuk, bírálniuk és abból kiválasztaniuk a legjobbat. Szükség van azonban arra, hogy a ma-

vények. Szükség van egy másik halászati politikára, amit az idén a szövetségnek el kell készítenie.

Nagy Gáborné, Dunaföldvár polgármestere három ciklus után már azon gondolkodott, hogy nyugdíjba vonul, ám a 2006-os választások előtt egy jelentős uniós pályázatot indítottak be, amelynek elkészülési határideje jelentősen megcsúszott. Egy ilyen pályázat pénzügyi lebonyolítása igen nehézkes. A 600 millió forintos beruházás egyik részéből a váruvvar épülete újult meg, míg a másik részéből a várba vezető utakat rekonstruálták. A polgármester viszont úgy gondolta, hogy neki kell befejeznie a fejlesztést, ezért indult és nyert a negyedik ciklusban is.

A halfőző verseny az egyik kiemelt programja a városi ünnepeksorozatnak. A jubileumi rendezvény nem olyan jellegű, mint a bajai népnépvél, hiszen jóval kevesebben vannak. De a családias, baráti hangulat itt is „kötelező”, így mindenki jól érezte magát.

h-n

Akaszton az ország legjobb halfőzői

Amikor 1999-ben a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa útjára indította a közösségi marketing programját, akkor tulajdonképpen a jogelőd tevékenységét folytatta. Igaz, akkoriban – pontosabban 50 évvel, s a rendszerváltás előtt – nem marketingnek hívták például a halfőző versenyt. A jogfolytonosság felvállalása azonban jogos és fontos, hiszen csakis ezen az alapon rendezte meg a szövetség – immár XXXIII. alkalommal – az országos halfőző versenyét. E rendezvénynek ma még inkább rangja van a halászok és a versenyzők körében, már csak azért is, mert az idén sem maradt el a versenyt megelőző halászbál.

A XXXIII. Országos Halfőző Versenynek az idén Akasztó adott otthont. Az ÖKO 2000 Kft. vezetői – Szabó József és csapata, valamint Schmidtné Vízy Hajnalka, a szövetség munkatársa – kitettek magukért, és színvonalas versenyt rendeztek. Egy kis kritika csak abban fogalmazódott meg, hogy a több, mint 210 hektáros birtokon nincs elegendő szállás lehetőség, így a halászbál résztvevőinek bizony vagy taxival, vagy saját gépkocsival kellett késő este a 10-15-25 kilométeres körzetben lévő szállásra hajtaniuk.

Dr. Orosz Sándor, a szövetség ügyvezető elnöke szerint minden verseny más és más, nincs két egyforma rendezvény. Az előkészületek alapján arra készült az elnök, hogy familiárisabb, vagyis családiasabb hangvételű, légköri versenyt bonyolítanak. Nos, a remények valóra váltak. A létszámot illetően a tavalyihoz hasonló számú versenyző nevezett, míg a látogatottsággal kapcsolatban sem fogalmazódott meg különösebb kritika. A rendezés, a helyszín jeles osztályzatot érdemelt és kapott. S az is várható, hogy a verseny lebonyolításában történt változások is hagyományt teremtenek. A kísérlet arra irányult, hogy a korábbi három helyett négy kategóriában hívták meg a versenyzőket. A dunai, valamint a tiszai-körösi hallén, s a vegyes kategórián kívül – amely az idén is a legnépszerűbb volt, hiszen 20 féle ételt kóstolt a zsűri – megjelent a negyedik kategória is. Ez – a helyi, akasztói üzleti érdekeknek megfelelően – a szálkamentes pontypörkölt volt, amely egy korábbi helyi versenyre, a szálkamentes szikiponty hallé versenyére asszociált. Ha ez a megosztás – pestiesen szólva, úgymond – beválik, akkor a jövőben az adott rendezők is indíthatnak egy külön kategóriát.

Az ügyvezető elnök úgy tapasztalja, hogy korántsem „fáradt el” a rendezvény. Bár a 33. ilyen halfőző versenyt szervezte a szövetség, a versenyzők úgy nyilatkoztak, hogy alig várják, hogy ismét együtt legyenek. Amíg a résztvevők pusztán az együttlét örömeért hajlandóak eljönni és kifizetni a nevezési díjakat, addig a „fáradt” jelzőt nem érdemes a rendezvényre ragasztani. A funkcióját illetően viszont már szükség van egyfajta – mai fogalommal élve – innovációra. A verseny min-

den évben változott egy kicsit, hiszen valamikor csak hallé főző versenyként indult a rendezvény. Hol vagyunk ma már ettől? Nyilván, mindig az aktuális szervezők és vezetők dön-

Dr. Orosz Sándor, Szabó József és Font Sándor képviselő megnyitják a versenyt

Ami a zsűrizést illeti, minden versenyen érheti a bírakat az elfogultság vádja. Tegyük hozzá, az esetek többségében alaptalanul, hiszen a bírák nem tudják, kinek az ételét kóstolják, pontozzák. Minden étel önmagáért beszél, illetve áll ki. A hallé kategóriákban ritka kivétellel győz az arra érdemtelen étel, mivel lassan-lassan minden főző megtanulja, hogy a tiszta ízekkel lehet igazán jó eredményeket elérni.

Nem így a vegyes kategóriában, ahol az almát és a körtét kell összevetni, s kiválasztani a legjobbat. Volt szerencsém a vegyes bizottságot vezetni, s elárulhatom, hogy nem egyszer szálltunk vitába egymással a bírálás szempontjait illetően. Nehéz a sült halakat összehasonlítani a különféle levesekkel, a pörkölt félékkel, a füstölt halakkal. Ezért szerencsés volna, ha az egyéb kategóriában több kategóriát – például sülteket, leveseket, pörkölt féléket – állítana fel a szövetség, amelyeket szintén egy-egy bizottság bírálna és pontozna le.

Így az elfogultság vádja is alaptalanul válna...

h-n

tése alapján formálódott olyanná a verseny, amilyenné napjainkban vált, s az is tény, hogy tíz év múlva már más kinézetű országos halfőző versenyen veszünk részt. De az még mindig ugyanaz a halfőző verseny lesz, mint az elsők voltak. Igaz, lassan hasonlítható lesz a Forma 1-hez annyiban, hogy a nagy múltú versenyzőket egyes cégek „leigazolnak”, akiket sajátjukként neveznek be, így futtatva a saját cégüket is.

Míg az országos halfőző versenyre nem akasztható a fáradt jelző, addig a marketing program kifulladásra látszik. Amit annak idején a szövetség elindított, kezdetben az újdonság erejével hatott, s a halászok jól fogadták a kezdeményezéseket. Alapvetően ren-

dezvény-orientált marketing kommunikációs programként funkcionált az elképzelés, s azt láthatjuk, hogy az országban egyre több helyen bevett szokássá vált, hogy egy-egy közösség a halfőző versenyen keresztül mutatja fel értékeit, jeleníti meg hagyományait, miközben a halételek népszerűsítése is kiválóan megvalósul. Am a korlátok is jól láthatóak, hiszen csak időszakisra szervezhető versenyekről van szó, mivel szabad téri rendezvényekről beszélünk. (Bár a klímaváltozással nem tudhatjuk, mit hoz a jövő...) A halételeket továbbra is népszerűsíteni kell, de egyre inkább önjáróvá, hagyományteremtővé válnak a helyi rendezvények. Az érintett emberek már megszervezték a versenyeket, s egyre magasabb színvonalon szervezik őket ország-szerte.

Szükség van tehát a marketing program innovációjára, a „Minőségi magyar hal az Ön egészségére”, s az „Egyen halat, finom falat” gondolatok olyan újdonsággal jelenjen meg, ami továbbra is fenntartja az érdeklődést. Természetesen új elemekre is szükség van – mint például egészségügyi műsor, halfőző tanfolyamok szervezése stb. – de a szövetségnek nincs olyan nagy anyagi bázisa, hogy a reklámpiacon jelentős szereplőként megjelenjen. Az új elemek viszont már jövőre meg kell, hogy jelenjenek a szövetség

Eredmények

Dunai hallé kategória:

1. *Andó Tamás*, 2. *Bali László*, 3. *Katona István*. Külön díjban részesült: *Id. Mojzes Imre, Oláh Tibor és Andó Tamás*.

Tiszai-kőrösi hallé kategória:

1. *Szucsány Györgyné*, 2. *Radicz Ferenc*, 3. *Szabó András*. Külön díjban részesült: *dr. Novics György és Németh Antal*.

Szálkamentes pontypörkölt kategória:

1. *Rátkai István*, 2. *Nagy Ferenc*, 3. *dr. Novicsné Adám Ildikó*.

Egyéb halétel kategória:

1. *Nagy József*, 2. *Mészáros Pál*, 3. *Bleier József*. Különdíjas: *Krausz Pál*.

Az abszolút győztes *Rátkai István* lett, aki az ABARGO Utazási Iroda 150 ezer forintos utalványát nyerte.

programjában, amelyhez az állami és uniós támogatások megszerezhetőek. De ehhez is szükség van a tagok aktív közreműködésére.

Arra a kérdésre, hogy hol lesz a XXXIV. Országos Halfőző Verseny, Orosz Sándor nem adott egyértelmű választ, mivel a szövetség vezetése még nem döntött formálisan ebben a kérdésben. Az előzetes információk szerint ketten is jelentkeztek a megrendezés jogáért. Az elnök szíve szerint Dunántúlra vinné a rendezvényt, de a jelentkezők mindketten alföldiek. Az ópusztaszeri emlékpark – ahol már volt egy ilyen sikeres rendezvény – szervezői egyelőre nem erősítették meg szándékukat, míg a Szarvas-fish Kft. ezen a versenyen is megerősítette rendezési szándékát. S ha Szarvason lesz a verseny, akkor a külön kategóriát minden valószínűség szerint az afrikai harcsából készült ételek jelentik.

Szabó József, az ÖKO 2000 vállalkozás tulajdonosa és ügyvezető igazgatója pontos adatokkal szolgált: 43 versenyző 56 ételt főzött az akasztói rendezvényen. A szikipontyból készült szálkamentes pörkölt külön kategóriájáról szólva az igazgató elmondta, hogy neki régóta vesszőparipája az, hogy az embereket meg kell tanítani a hal szálkátlanítására, ugyanis ha mindenki ismerné a technológiát, akkor ugrásszerűen megnövelhetnénk a hazai halfogyasztást.

Szabó József nagy megtiszteltetésnek vette, hogy rábízták az országos verseny megrendezését. A cégnél persze, nem ez az egyetlen ilyen rendezvény, hiszen szinte minden nyári hétvégére jut egy-egy halas program. A hagyományok tisztelete mellett azonban korszerűsítik a rendezvények programjait, s valójában a hal népszerűsítése, a halfogyasztás növelése a cél. Ha nő a fogyasztás, akkor nagyobb profitra tesznek szert a haltermelők, s ebből a nagyobb profitból több jut fejlesztésre, a termelésre. A vevőket minőségi hallal kell kiszolgálni, s emellett a konyhakész, feldolgozott haltermékek iránti kereslet is növekedhet.

H. Gy.

Az „önjáró” Sobri Kupa

A nagybaracscai Sobri Kupa az egyik – ha nem a leg – régebbi helyi halas rendezvény az országban, hiszen az idén már a 19-et rendezte meg a község önkormányzata. Király Sándor polgármester tavaly úgy fogalmazott, hogy a Sobri Kupa felnőtté vált, mivel elérte a 18. életévét. Ezt a gondolatot folytatva, ma azt mondhatjuk a 19-ről, hogy önjáróvá vált, ami azt jelenti, hogy a halfőző versenyeken rendszeresen résztvevő versenyzők augusztus második szombatján szinte automatikusan veszik az irány Nagybaracska felé. Így volt ez idén is, hiszen a 91 nevezett versenyzőből 87-en tették próbára a zsűri ítélőképességét.

A versenynek immár széles körű támogatói vannak. A helyi Hal Kft. *Pintér Ferenc* vezetésével évről évre ingyen biztosítja a versenyzők számára a pontyot, ami a mai anyagias világban igazán dicsőre méltó. Hosszasan sorolhatnánk még a különböző díjakat felajánlók névsorát is, de elégedjünk meg azzal, hogy a zsűrizésnek helyet adó Bárka csárda – *Sobri Farkas József* korábbi munkahelye – is sokat tesz azért, hogy a Sobri-féle hallé örökre fennmaradjon. A Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa ugyancsak régi támogatója a rendezvénynek, s *dr. Orosz Sán-*

• Nagybaracska a „királyok” birodalmának, „királtságának” is nevezhetjük, hiszen az önkormányzati vezetésben három Király is található. A polgármester és ...

– *Király Imre és Király Ferenc*, akik testületi tagok. Az előző ciklusban négy Király volt, hiszen *Király Attila* is erősítette az önkormányzatot. De mi nem uralkodunk, hanem próbáljuk a nagybaracscai érdekeket képviselni. Uralkodásnak, gondolom, azt tartják a helyiek, hogy jómagam és *Király Imre* 1990 óta vagyunk a község vezetésében. Egyébként sok a Király Nagybaracska, névrokonság-

Malik Ferenc és utóda, Pintér Ferenc

dor ügyvezető elnök immár örökös elnöke a bíráló bizottságnak. Az idei programot az is színesítette, hogy *Orosz Sándor*, a szövetség megalakulásának 50. évfordulója alkalmából Malik Ferencnek átadta a „Magyar Halászatért” emlékérmét. *Malik Ferenc*, Feri bácsi a nagybaracscai Szabadság HTSZ egykori elnöke volt, s nagy örömmel fogadta a szövetség kis küldöttségét, és *Király Sándor* polgármestert. Igaz, betegágyban van Feri bácsi, de amikor a kezdetekre, a régi szép időkre emlékezett, szinte megfiatalodott. Innen is kíváncsi még sok egészséget és hosszú, békés életet.

Király Sándort az idén is beültették az „in-terjú szobába”.

ban vagyunk egymással, vér szerinti rokonságban már kevésbé. A Királyok is kaptak ragadvány neveket, az enyém Jájó.

• Kedves Jájó, mielőtt a faluról beszél-nénk, szóljunk a Sobri Kupáról. Az idén a 19. a sorban, s ha az önkormányzat nem rendezné meg a versenyt, akkor augusztus második szombatján mindenféle nevezési díj és felhívás nélkül legalább ötven főző megjelenne a réten.

– Valószínűleg igaza van, mert a Sobri Kupa úgy kinőtte magát, hogy 1988-ban, amikor 12-13 környékbéli település művelődési házának dolgozói segédletével *Végyvári József* megkezdte a Sobri Kupa halfőző verseny szervezését, ahhoz képest az idei rossz idő el-

lenére is 91-en neveztek, akik közül 87-en meg is jelentek. Mára tehát elfogadottá, hagyománnyá vált ez a rendezvény. Azt gondolom, hogy Farkas József nevével fémjelzett verseny – Józsi bácsi két éve hagyott itt minket – míg Nagybaracska állni fog, kötelező érvényű rendezvény lesz. De nem a miatt lesz kötelező érvényű, mert kényszer hajtja a szervezőket, hanem mert akkora az érdeklődés. Ez, pedig egyértelműen Farkas úrnak köszönhető, s annak is, hogy Józsi bácsi örökös halfőző bajnokként mindig is azt hangoztatta, hogy ezen a versenyen az győz, aki a legjobb hallét főzi. A résztvevők számának növekedése azt példázta, hogy a zsűri – akinek a tagjai 10-16 éve dolgoznak együtt – megfogadta Farkas úr ezen gondolatát, intelmét.

• **A versenyzői listát végignéve láthatjuk, hogy a délvidék igen erőteljesen képviselteti magát, Bajatól Csátalján keresztül Mohács, Szekszárd, de még Székesfehérvár, Veszprém és Budapest is említhető. Ha Józsi bácsi néz minket fentről, és látja ezt a sok bogyócsot, bizony örülhet, mert azt láthatja, hogy az ő halfőzési tudományát sokat örököltük, mentik át a mai konyhaművészetbe.**

– Biztos vagyok abban, hogy Farkas József neve hosszú ideig él a köztudatban, s nem csak a szűkebb pátriájában, hanem az országban és a határon túl is, ahol az ő neve még mindig ragyog. Az emberek rájöttek arra, hogy a nagybaracska, a bajai, s egyáltalán, az e tájon készített hallé finom, jó ízűen elkészíthető és fogyasztható étel. Aki egyszer rájön ennek a nyitjára, az szerelmesévé válik. Sokféle ember megfordult már a mi kis falunkban: az ír nagykövettől a német, a holland, a dán turistáig. Igaz, hogy a nyugatról jött vendégek nem nagyon fogyasztják az édesvízi halakat, de a hallét azt szeretik. Magyarország is van tájék, ahol ezt egészen másként készítik, és egész napot igénybe vesz a hallé készítése, de ha előveszik Farkas úr receptjét, akkor a tisztítástól a tálalásig három óra alatt elkészíthető a kiváló minőségű hallé.

• **Nagybaracska a hal nem csupán étel, szimbólum, hanem idegenforgalmi „szervező erő” is. Azt tapasztalom, hogy ezt az előnyt Önök igen jól kihasználják...**

– Bizunk benne, hogy igen, és szeretnénk még vonzóbbá tenni a falut. Az idegenforgalmi fejlesztés – amelynek része az a halfőző tanfolyam is, amit szeretnénk beindítani – szerves része a halfőzés tudományának terjesztése, a hagyományok ápolása. A fürdés, a

Bözsi néni, Józsi bácsi özvegye

horgászat mellett itt megtanulhatják az érdeklődők, hogyan főzte Józsi bácsi a hallét. Kevesen tudják Farkas úrról, hogy igen sok pénzt hozott a falunak fejlesztésre. Aki ma is elfogyaszt egy halételt itt a Bárka csárdában, a volt Mateovics-féle vendéglőben, pozitívabb gondolatok jutnak eszébe, s azt láthatja, hogy a községben a halfőzés mellett más is található. Többen jönnek ide pihenni, egyre többen vásárolnak itt hétvégi házat, telket, magyarul mondván a verseny „az oldalvizén” hoz más előnyöket is.

• **Ha fellapozzuk a Halászlati Lapok elmúlt évfolyamainak a számainak, akkor Nagybaracska fejlesztési elképzeléseiről, koncepciójáról is képet kaphattak az olvasók. Ezt folytatandó, melyek az ideai tervek?**

– Több fontos feladat megoldása előtt állunk. Elsőként a település és a térség fejlesztését említeném. Fontos lépés volt, hogy tavasszal létrehoztunk egy oktatási társulást Csátaljával. Megtörtént a háziorvosi központi ügyelet szervezése. A hercegszántói határátkelővel szeretnénk az 51-es út elkerülő szakaszát legalább Sükösd vagy Baja határáig megvalósítani. Az ezzel kapcsolatos tanulmánytervek már készülnek. S ha visszaterék Nagybaracska, akkor a helyi idegenforgalmi fejlesztés az elsődleges célunk. Reményeink szerint a sok uniós pénzből nekünk is jut, pályázunk, hiszen egy 5,4 milliárd forintos projektben gondolkodunk, amely gyógy szállót, látványfürdőt és egyéb más idegenforgalmi látványosságot, érdekességet foglal magába. Természetesen a Bárka csárdával és a hallevessel szorosan összekötte gondoljuk

mi ezt a fejlesztést. Ami a falu közművesítettését, infrastruktúráját illeti, létrehoztunk egy társulást hat környező településsel a szennyvízcsatorna hálózat kiépítésére. Úgy látjuk, hogy öt éven belül ez a terv is megvalósulhat, s ezzel talán teljessé válhat a helyi infrastruktúra is. Megemlíteném még, hogy az ipar telepítése folyamatosan zajlik, most épül 15 helyi és több máshonnan jövő vállalkozó szárítója, amit az általuk megalakított termelői értékesítő szövetkezet épít. Bizunk abban, hogy más ipari létesítmények is megépülnek, ezekről most folynak a tárgyalások. Két dolog határozza meg a falu jövőjét. Az egyik, hogy képesek vagyunk-e új munkahelyeket teremteni, ami azt jelenti, hogy a mezőgazdaságra épülő ipart tudjuk-e fejleszteni? A másik azon idegenforgalmi adottságok kihasználása, amit a gyógyvíz, s a település fekvése jelent. Az intézményeinket is szeretnénk felújítani, készen állnak a tervek az óvoda és a község központjának a felújítására. Volt egy felmérés, ami megnyugtatót és igen nagy örömmel töltött el: húsz nagybaracska fiatal kérdeztek meg arról, hogy mik a terveik, hol képzelik el a jövőjüket? A kérdezettek 70 százaléka itt akar maradni. A település életében ez nagyon is meghatározó, s ennek kell alárendelni a község vezetésének minden fejlesztési elképzelését.

• **Végezetül arról kérdezném, hogy jövőre lesz a jubileumi, 20. Sobri Kupa. Hogyan készülnek erre?**

– Ebben a pillanatban még csak körvonalazódnak a tervek, de a 20. Sobri Kupát szeretnénk Farkas József nevéhez még méltóbbá tenni. Nagy dolgokra készülünk, de erről még nem szeretnék részleteket elárulni. Természetesen az eddigi fő segítőkinkre támaszkodunk. Itt helyben a Hal Kft.-nek, Pintér Ferinek csak köszönetet mondhatok, hiszen kevés olyan támogatónk van, mint ő és a cége. A Haltermelő Országos Szövetsége és Terméktanácsával, Baja városával és minden olyan emberrel, magánvállalkozóval, aki valamifajta segítő szándékot mutat, azzal felvesszük a kapcsolatot. A zsűri tagjaival pedig, egy kétfordulós megbeszélést tartunk, hiszen a jelek szerint száz fölé emelkedik a versenyzők száma. S ha a terveink valóra válnak, akkor jövőre nem ebben a parkban lesz a verseny, mivel itt egészen más látni és élvezni való dolgokkal találkozhat a vendég. A Sobri Kupát azonban – más helyszínen, de – mindenképpen megrendezzük.

– H. Gy. –

Néhány haltermék bruttó fogyasztói ára (Ft/kg) 34. hét

Megnevezés	Fogyasztói piacok						Kereskedelmi láncok (árfelmérés időpontja: augusztus 21.)		
	Fővám téri csarnok	Lehel téri csarnok	Kecskemét	Pécs	Székesfehérvár	Győr	Auchan	Tesco	Cora
Élő ponty	790	850	800	839	910	849	769	799	769
Friss pontyszelet	1200	1400	1400	1359	1450	1485	1699	1499	1499
bőrös afrikai harcsa filé	1800*	2000*	-	-	-	1740	1499	1460	1699
busa törzs	600	700	700	-	850	620	629	625	599
busa szelet	600	700	750	-	850	660	699	789	699
lazac filé	3200	3800	-	-	-	3120	4399	2999	3590

* nyüzött; n.a. = nincs adat

Halfőző verseny és konferencia

Gyomaendrődön kilencedik éve a Szent István napi rendezvénysorozat kiemelkedő programja a Nemzetközi Halfőző Verseny. A három napos rendezvénysorozat első napján, augusztus 18-án zajlott a nagy érdeklődésre számot tartó verseny. Ezen a napon tartotta kihelyezett konferenciáját az MSZP képviselői csoportja, Dr. Szili Katalin házelnök vezetésével. A konferencián a fenntartható fejlődés stratégiájának megvalósításáról volt szó, de a konferencia résztvevőknek jutott idejük a halfőző verseny megtekintésére, s a halételek kóstolására is.

Várfi András, Gyomaendrőd új polgármestere nem kívánta elődje, Dr. Dávid Imre hagyományteremtő tevékenységét megszakítani. Már csak azért sem, mert kedveli a halételeket, s úgy gondolja, hogy az ilyen rendezvények jól szolgálják a városi közösség erősödését. Az 53 éves agrármérnök ugyan Budapesten született, de Endrődön telepedett le 1978-ban, miután édesanyja ide valósi. Rá egy évre megnősült, két fiú született, akik ma már 22 és 23 évesek. Két termelőszövetkezetben dolgozott, a gyakornoki beosztástól a főagronómusi munkakörig lépkedett a ranglétrán. A rendszerváltás után gazdaboltot nyitott, majd tanított az iskolában. De volt falugazdász is. A közélet mindig is foglalkoztatta, az emberek problémái iránt érzékenységének is köszönhetette, hogy a tavalyi választásokon a szavazatok csaknem felét ő kapta. Polgármesterként is az az ars poeticája, hogy a megoldásokat kell keresni minden probléma, konfliktus esetében. Az önkormányzatnak ember és vállalkozó barátoknak kell lennie, természetesen a kölcsönöség alapján.

Gyomaendrődön a fő tevékenység a mezőgazdaság. Várfi András úgy látja, hogy az egyik fejlődési irány az energia növények termesztése, s ilyen témájú tárgyalásokat már folytatnak egy komoly befektetővel. Círok alapú energia farmot kíván a vállalkozó létrehozni. Azt azonban látni kell, hogy az a könnyűipar, amely a város gazdaságát a rendszerváltás előtt segítette, már nem működhet tovább. A cipőgyár bezárta kapuit, ahol pedig ezer embert foglalkoztattak.

Új kitorési pontként a turizmus, az idegenforgalom fejlesztését jelölte meg a polgármester. Az idegenforgalom egyébként nem jó szó: vendégturizmus valósulhat meg a városban annál is inkább, mert erre kíváncsi az adottságaik. Elsősorban a víz az, amely vonzóvá teszi a térséget. A Hármaskörös, a 39 kilométer holtág, valamint a ter-

mál és gyógyvíz igazi üdülőhellyé változtathatja Gyomaendrődöt. Csakhogy ehhez szemléletváltásra is szükség van az itt lakók körében. Igen sok család tart például 2-3 hízót a háznál. A polgármester szerint a hízók helyett vendégszobákat kellene a házaknál kialakítani, s ennek kellene az életformát is alárendelniük, mivel ez sokkal jövedelmezőbb tevékenység. A városnak nagy rendezvényekre van szüksége. A jellemző nagy rendezvények sora ugyanis rövid. A tavaszi sajt és túró fesztivál, valamint a Szent István-napi rendezvénysorozat. A város idén ünnepli 25 éves fennállását – 1982-ben kapták meg a városi rangot – s az elszármazott gyomaendrődiek világtalálkozója lesz az egyik legnagyobb rendezvényük október 21–23. között.

Gyomaendrődön volt-van egy jól működő halászati szövetkezet, ezért az elkövetkezendő időszakban az idegenforgalmi elképzelések szerves része a helyi halételek népszerűsítése. Ma még nem megoldott, hogy minden étteremben hozzájusson a vendég a halléhez, a sült halhoz, ezért az önkormányzat is többet kíván foglalkozni a hal népszerűsítésével. A Körösi Ha-

lászati Szövetkezetnek olyan remek termékei vannak, amelyeket a sajt és túró fesztiválon is szívesen fogyasztanak a résztvevők. Jó volna, ha helyben is megvehetnék a lakók a feldolgozott haltermékeket.

Dr. Csoma Antal, a Körösi Halász Szövetkezet elnöke csak késő délután ért rá nyilatkozni, mivel addig nem igen látszott ki a teendők közül. A statisztika szerint 50-en neveztek a

Dr. Szili Katalin házelnök végiglátogatta a halfőzők sátrait

A konferenciáról szólva Csoma Antal elmondta: dr. Orosz Sándor, a Haltermelői Országos Szövetsége és Terméktanácsa ügyvezető elnöke ez úttal országgyűlési képviselői mivoltában kérte meg az elnököt, hogy az eredetileg Visegrádra tervezett konferenciát tartsák meg Gyomaendrődön. A bizottság elfogadta a helyszín változtatását, s a konferencia színvonalát emelte, hogy Dr. Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke is jelen volt az eseményen. A konferencia előtt és a végén a házelnök asszony valódi érdeklődést mutatott a halfőző verseny iránt. Nem csupán protokolláris okból érdeklődött a versenyzőknél, hogy ki hogy főzi a halat, hanem a titkokra is kíváncsi volt.

A konferencián egyébként a haltermelést is érintő kérdésekről volt szó, hiszen a fenntartható fejlődés stratégiájából nem maradhatott ki a klímaváltozással járó problémák – vízhiány, aszály, átlag hőmérsékletnövekedés stb. – megvitatása sem.

versenyre, köztük román és lengyel halfőzők is, akik 69 ételt kóstoltattak meg a három kategóriában. A kilencedik verseny annyiban volt más az előzőektől, hogy új helyszínre költözött a rendezvény. Az első három verseny a gyomai régi piactéren kapott helyet, aztán a polgármesteri hivatal és a sportcsarnok előtti téren főzték az ételeket a versenyzők. Az utóbbi három évben az endrődi ligetbe költözött a rendezvény, mígnem az idén – miután jelentősen bővült a versenyzői létszám – a Bethlen Gábor Szakképző Iskola udvara adott otthont az eseménynek. Mind fekvési, mind infrastruktúra szempontjából ez a legideálisabb helyszín, s nem véletlen, hogy a sajt és túró fesztivált is itt rendezik, mondta az elnök. A szakiskola épülete alkalmas a konferenciák megtartására is, így 2-3 ezer ember is kényelmesen elfér, s családi programokra is kínálkozik lehetőség.

A szervezési problémákat a résztvevők nem érezték. A szervezők kilenc éve teszik a dolgukat, így nem volt olyan akadály, amely kellemetlen szájízt okozott volna a vendégeknek. A versenyen igen változatos halételek készültek, ami jelzi a rendezvény népszerűségének növekedését. Eddig ez volt a legnagyobb hangsúlyozta az elnök, majd hozzátette: a polgármester meghirdette, hogy jövőre, aki a századik étellel benevez, külön díjjal jutalmazták. A díjakban egyébként sem volt hiány, jó néhány szponzor évek óta támogatja a verseny megrendezését.